

Dneska by to možná šlo

S ohledem na čas západu, respektive východu Slunce, jasnost úkazu a další astronomické vlivy, ale i vzhledem na aktuální předpověď počasí, je reálná pravděpodobnost možnosti dnes v noci pozorovat.

Planetární supervíkend

Na začátku srpna 2013 se nám v průběhu noci na obloze představí všech osm planet sluneční soustavy a ještě něco navíc.

V noci ze soboty na neděli 3./4. srpna 2013 si během soumraku, noci a svítání můžeme prohlédnout všech osm planet a navíc i náš Měsíc a „zrušenou“ planetu Pluto, která je dnes představitelem trpasličích planet.

Celé představení začíná již krátce po západu Slunce (20:41 SELČ). Přibližně po 20 minutách probíhajícího soumraku by totiž už mělo být možné vyhledat nízko nad západním obzorem (8° vysoko) mimořádně jasnou planetu Venuši. Večernice bude mít jasnost $-3,78$ mag.

Na větší tmu si můžeme dovolit počkat pro sledování následující planety. Tentokrát té nejkrásnější ze všech. Alespoň tak je označován Saturn většinou astronomů. Důvodem k tomu je jeho nejnápadnější ozdoba, soustava mohutných prstenců, které nám ukáže již malý dalekohled. Už za nautického soumraku ve 21:30 SELČ jej naleznete stále ještě ve výšce $17,5^\circ$ nad jihozápadním obzorem při jasnosti $1,39$ mag.

Kolem půlnoci nás čeká obtížnější úkol. Buď s využitím skutečně hodně mohutného dalekohledu vizuálně nebo s menším přístrojem fotograficky, se můžeme pokusit odhalit 20° nad jihem představitele trpasličích planet – Pluta ($14,91$ mag).

Pro pokus o vyhledání Pluta budeme mít dostatek času. Na další čtveřici planet doprovázenou Měsícem bude totiž vhodné si počkat až do začínajícího svítání. Až po 4:00 SELČ si nad jihem ($27,5^\circ$) a jiho-jihovýchodem ($42,5^\circ$) prohlédnete dvě nejbližší oběžnice, Neptun ($7,83$ mag) a Uran ($5,96$ mag).

S obdivováním jejich namodralých drobných kotoučků se ovšem příliš nezdržujte. V témže čase totiž už nad východo-severovýchodním horizontem vystupují na oblohu Jupiter ($-1,52$ mag; 10°) a Mars ($1,90$ mag; 6°) doprovázené Měsícem. Ten si vzhledem k jeho jasnosti a nápadnosti samozřejmě necháme až nakonec po obou planetách. Kolem půl páté jej najdeme v podobě velice úzkého „couvajícího“ srpku (dva a půl dne před novem) přibližně $8,5^\circ$ nad obzorem v „nohou“ Blíženců. U severního růžku (CA=10N) si určitě rádi počkáme ve 4:34:04 SELČ (počítáno pro HvR) na výstup (snad) dvojhvězdy SAO 96110, která má součtovou jasnost $7,3$ mag. U složek jsou udávány hodnoty $7,5$ a $10,9$ mag a vzájemný odstup $0,31''$. Případné získání videonahrávky úkazu je velice žádoucí.

A stojíme před posledním úkolem víkendové noci. Na již světlající obloze na samém začátku občanského svítání (5:02 SELČ) vyhledat $7,5^\circ$ nad východo-severovýchodním obzorem poslední planetu, která nám ještě chybí do kompletní sbírky – drobný Merkur ($-0,67$ mag).

A že jste těch planet viděli jen sedm? Až se rozední, podívejte se ještě pod své nohy a náhle si všimnete i té osmé!

Určitě si nenechte ujít takto mimořádnou přehlídku těles sluneční soustavy, kterou si samozřejmě můžete ještě rozšířit o další objekty (např. planetky Juno $8,9$ mag, po celou noc; Pallas $8,5$ mag, ráno atp.)